

KONCEPTUĀLAIS ZIŅOJUMS
“SADARBĪBAS PLATFORMAS “DEMOGRĀFISKO LIETU CENTRS”

**ILGTERMIŅA PROGRAMMA ĢIMEŅU AR BĒRNIEM
ATBALSTAM
2018.–2020. GADĀ**

Demogrāfisko lietu padome

2017. gada 7. septembrī

Imants Parādnieks

Demogrāfisko lietu centra vadītājs
Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas
Demogrāfijas lietu apakškomisijas priekšsēdētājs

DLC PILNVAROJUMS RĪKOTIES:

Sadarbības platforma
«Demogrāfisko lietu centrs»

- Izveidots Valdības rīcības plāna izstrādes gaitā (Ministru prezidenta 05.04.2016. rīkojums Nr.111)

Valdības deklarācijas
uzstādījums

- Sadarbībā ar nevalstisko sektoru un ekspertiem izstrādāt visaptverošu un mērķtiecīgu valsts atbalsta programmu ģimenēm, kurās audzina bērnus. Tās īstenošanu uzsākt līdz Latvijas valsts simtgadei, veidojot Latviju par ģimenēm draudzīgāko valsti

DLC darbības mērķis

- Atbilstoši Deklarācijā par Māra Kučinska vadītā MK iecerēto darbību noteiktajiem uzdevumiem, sniegt priekšlikumus par tautas ataudzes atbalsta pasākumu pilnveidošanu un īstenošanu Demogrāfisko lietu padomei, lai virzītu tos izskatīšanai MK

Mūsu kopīgais mērķis

- Lai Latvijā dzimtu vairāk bērnu, būtu vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku!

DLC DARBĪBAS PRINCIPI:

Sadarbības platformā DLC apvienojušies nozares eksperti demogrāfiskās situācijas, ģimenes dzīves kvalitātes un sociālā nodrošinājuma uzlabošanai

Klātienē apgūta un padziļināti analizēta Zviedrijas, Somijas, Norvēģijas, Igaunijas, Ungārijas, Polijas u.c. valstu pieredze ģimenes atbalsta instrumentu izmantošanā un politikas veidošanā

Izvērtēti dažādi ārvalstu pētījumi, semināru un konferenču ekspertu referāti, zinātniskie darbi, iniciētas un veiktas pašmāju aptaujas un pētījumi

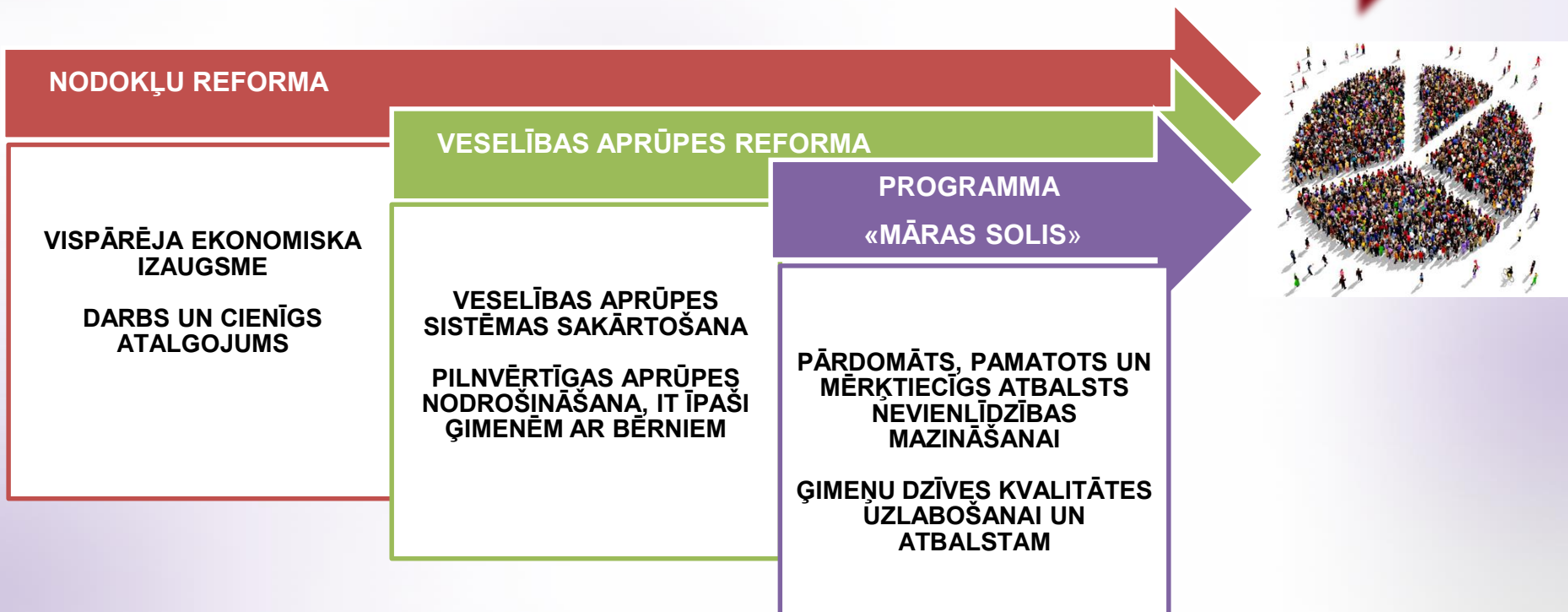
Tiek turpināts darbs pie programmas izstrādes, veicot pētījumus:

ZINĀŠANĀS UN PIERĀDĪJUMOS
BALSTĪTAS DEMOGRĀFIJAS
POLITIKAS ĪSTENOŠANA

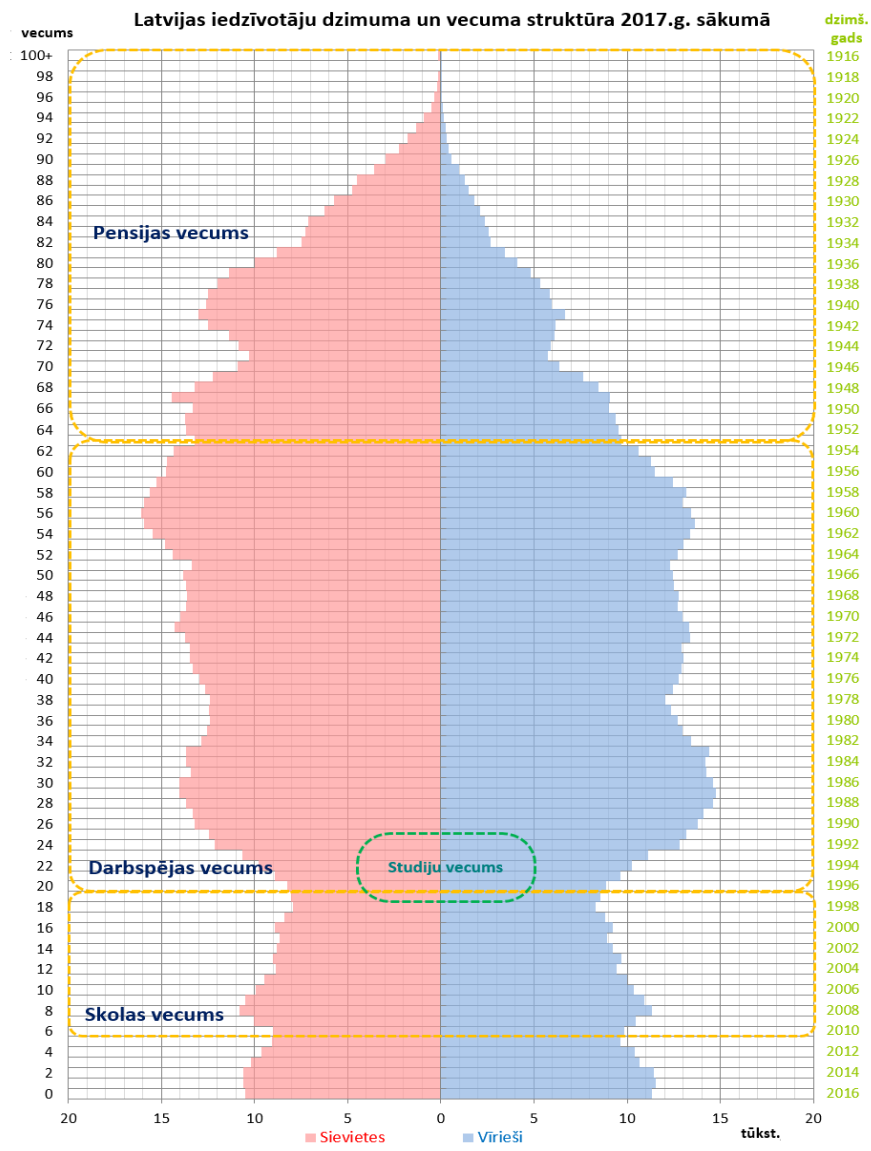
- Dalība starptautiskā longitudinālā pētījumā (GGP) Latvijas ģimeņu situācijas un nepieciešamā atbalsta identificēšanai
- Pētījums Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu 2011.-2017. gadam izvērtējumam
- Pētījums par pašvaldību remigrācijas instrumentiem

ATBALSTA PROGRAMMAS PAMATS:

Tikai vienlaicīga un kopēja rīcība, spēj nodrošināt tautas ataudzi

TAUTAS ATAUDZEI NELABVĒLĪGA IEDZĪVOTĀJU VECUMA STRUKTŪRA

Samazinās **fertilā** vecuma
iedzīvotāju īpatsvars

Samazinās **ekonomiski aktīvo**
iedzīvotāju īpatsvars

**NEPIECIEŠAMI EFEKTĪVI, PRECĪZI
MĒRĶĒTI PASĀKUMI:**

- Cienīgs darbs
- Valsts un pašvaldību atbalsts ģimenei
- Ģimene un bērni kā vērtība
sabiedrībā

**ĀRKĀRTĪGI
NOZĪMĪGI!**

DEMOGRĀFISKĀS TENDENCES UN PROGNOZES I

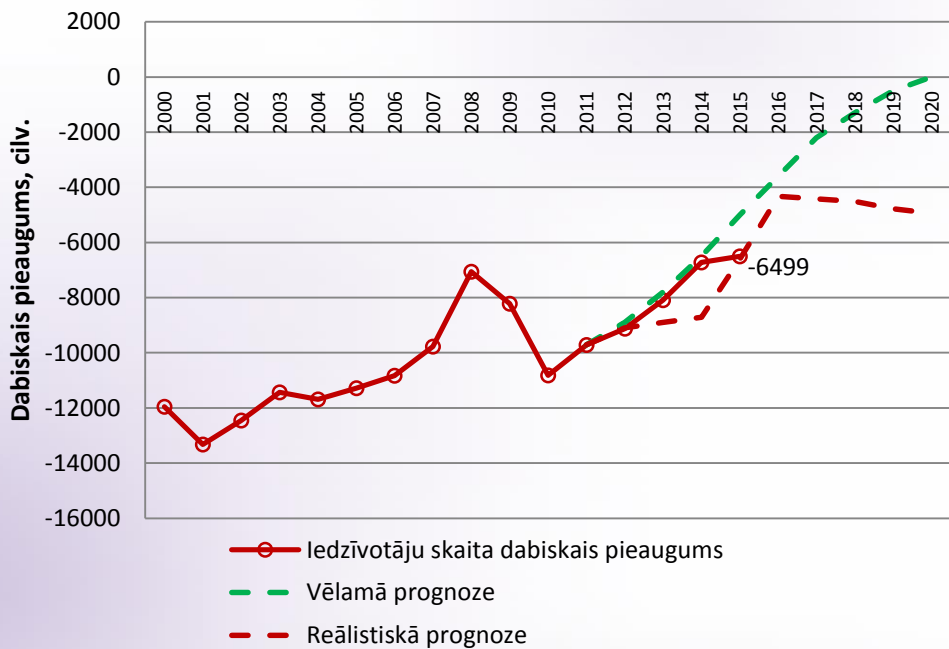

Negatīvs dabiskais pieaugums

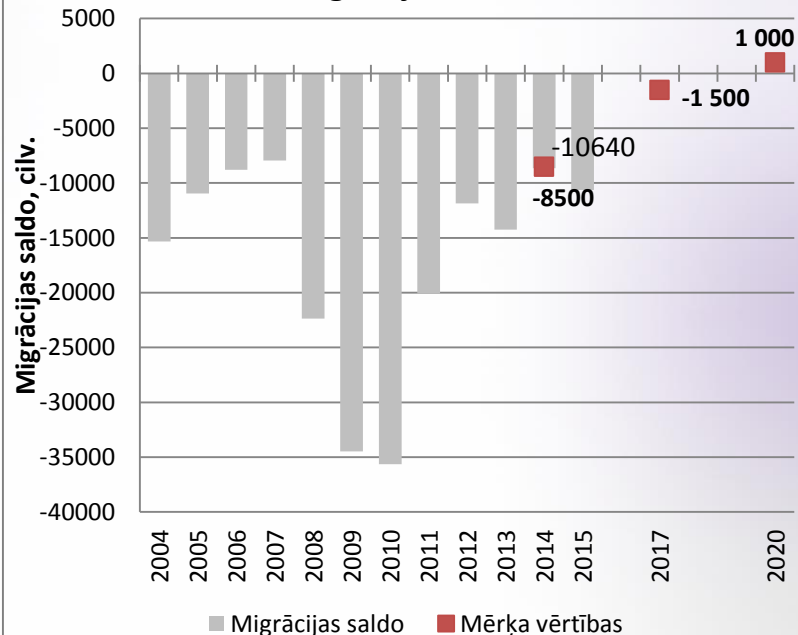
Negatīvs migrācijas saldo

Iedzīvotāju skaits samazinās
(samazinās ekon. aktīvo iedzīvotāju īpatsvars)

Iedzīvotāju skaita dabiskais pieaugums

Migrācijas saldo

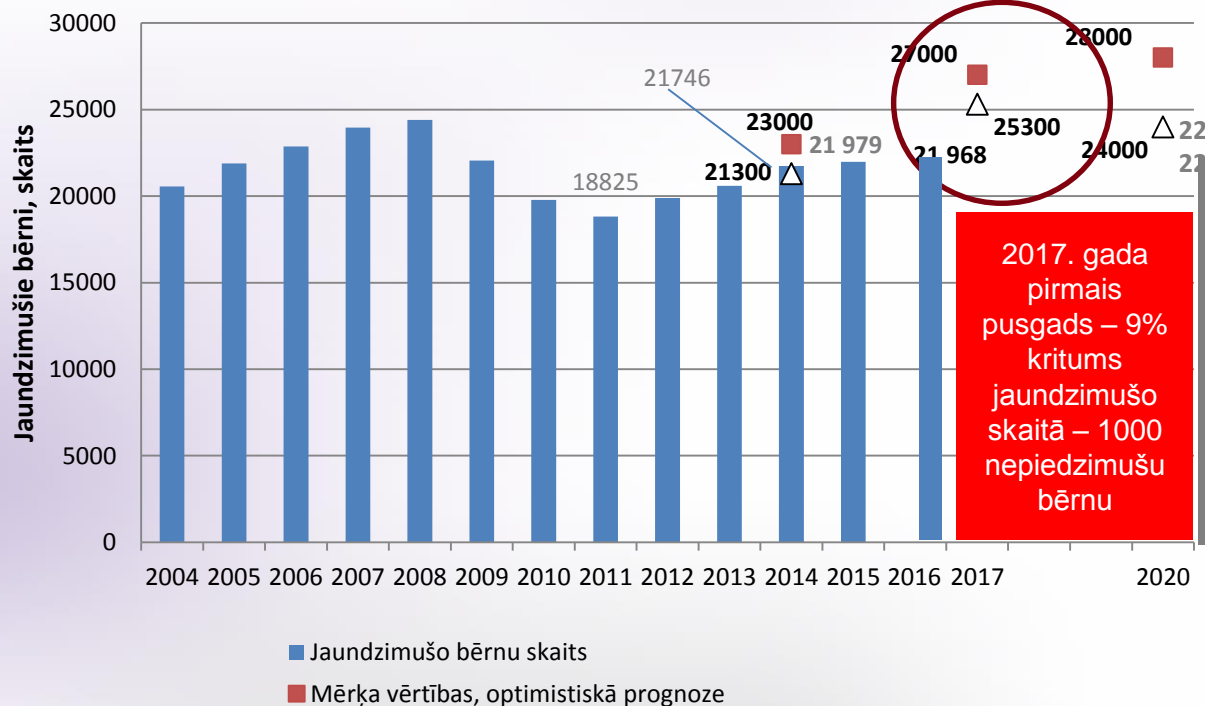
DEMOGRĀFISKĀS TENDENCES UN PROGNOZES II

EKONOMISKĀ AUGŠUPEJA
+
ĪSTENOTĀS INICIATĪVAS DEMOGRĀFIJAS JOMĀ
+
AUGSTI SIEVIEŠU FERTILAJĀ VECUMĀ SKAITA
RĀDĪTĀJI

JAUNDZIMUŠO SKAITA
PIEAUGUMS

Jaundzimušo bērnu skaits

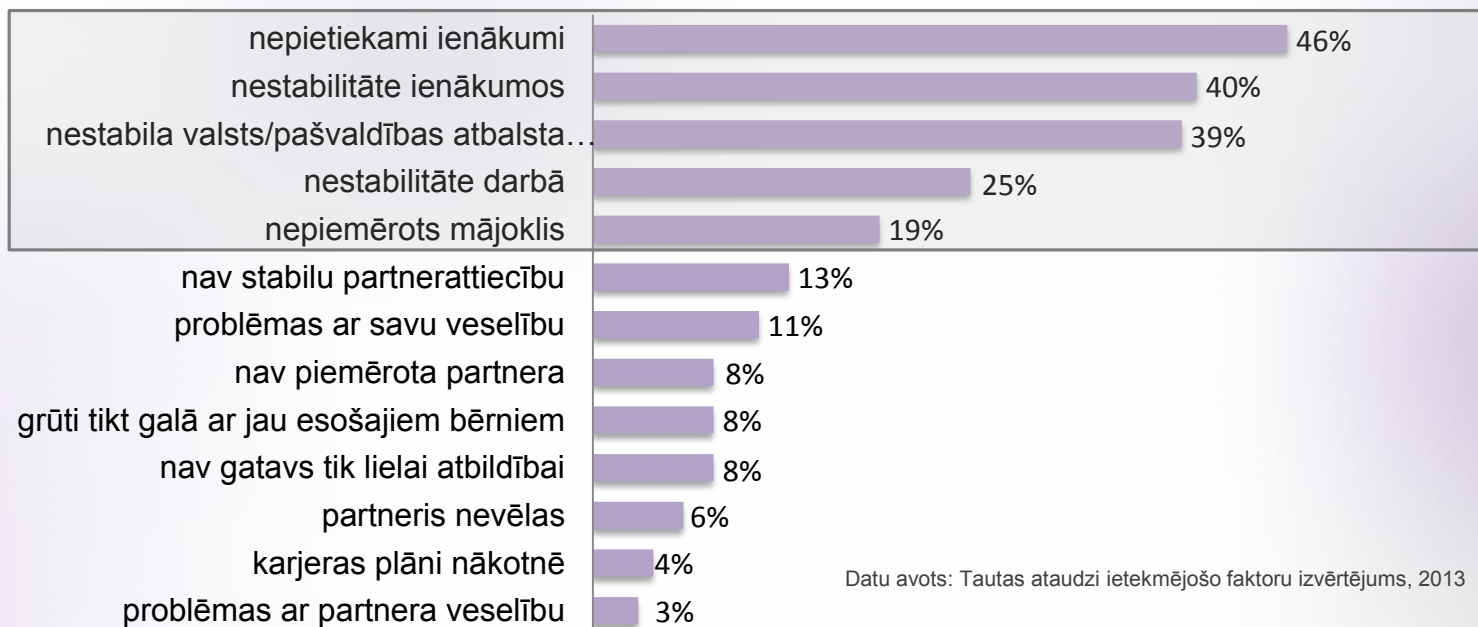

Demogrāfijas veicināšanai piešķirtais papildus finansējums (kopā):

TAUTAS ATAUDZI KAVĒJOŠIE FAKTORI

Apstākļi, kas ģimenes attur no bērnu radīšanas

Datu avots: Tautas ataudzi ietekmējošo faktoru izvērtējums, 2013

SVARĪGĀKIE PASĀKUMI DEMOGRĀFISKĀS SITUĀCIJAS IZMAIŅĀM: *iedzīvotāju viedoklis*

“Kuri, Jūsaprāt, ir 3 svarīgākie pasākumi demogrāfijas veicināšanai ?”

(%; iesp. līdz 3 atbildēm; n=2049)

**DLC IEROSINĀTAIS
UN AR VALDĪBAS ATBALSTU
PAVEIKTAIS**

DLC PANĀKTAIS:

2017
8,8 milj.

2018
8,8+ milj.

PIRMĀ MĀJOKĻA PROGRAMMAS NODROŠINĀŠANA

2,8 milj + 6 milj. (Altum)

Dodot iespēju vairāk kā 3000 ģimenēm gadā uzlabot savas mājvietas

Programma uzsākta 2015.gadā,
kurā sniegts atbalsts - 1274 ģimenēm

No programmas uzsākšanas brīža -
atbalsts vairāk kā 4000 ģimenēm,
izsniedzot galvojumus par nepilniem 25 milj.eiro

2016.gadā ir piešķirti un vēl tiks
piešķirti galvojumi kopā -
3 080 ģimenēm

2017 gadā -
prognozējamais atbalsts
vismaz 3 600 ģimenēm

2017
4,9 milj.

2018
4,9 milj.

ĀRPUS ĢIMENES APRŪPE AR MĒRĶI PANĀKT KA VAIRĀK BĒRNI AUG ĢIMENISKĀ VIDĒ

Uzturlīdzekļu apmērs par aizbildnībā esošu bērnu

ŠOBRĪD

45,5 eiro

! nav mainīts kopš 1996.gada

No 1.janvāra

par bērnu līdz 7 gadiem

95 eiro

par bērnu 7 līdz 18 gadiem

114 eiro

PAPILDUS

- ✓ **Apmaksāts 10 dienu atvaļinājums**, ja adoptētais ir līdz 3.gadu vecumam. Atkarīgs no sociālajām iemaksām - apmērs kā Vecāku pabalstam.
- ✓ **Atlīdzības apmērs par pirmsadopcijas periodu palielināts** no 50 **uz 171 euro**
- ✓ **Par pirmsadopcijas periodu valsts veic sociālās apdrošināšanas iemaksas no 171 eur**

Atbalsts 3,7 tūkstošiem
aizbildņiem un adoptētājiem

2017
0,8 milj.

2018
0,8 milj.

JAUNAJĀM MĀMIŅĀM

2017
0,76 milj.

2018
0,76 milj.

Kvalificēšanās Vecāku pabalsta saņemšanai arī tad, ja darba tiesiskās attiecības beigušās grūtniecības vai pēdzemdību atvaļinājuma laikā

Sociālās apdrošināšanas iemaksas pensiju kapitālā bērna kopšanas atvaļinājuma laikā līdz bērna 1,5 gada vecumam

ŠOBRĪD

142, 30 eiro

No 1. janvāra

171 eiro

2017
0,6 milj.

2018
0,6 milj.

APGĀDNIKA ZAUDĒJUMU PENSIJAS MINIMĀLAIS APMĒRS

2017
4 milj.

2018
5,34 milj.

Nav mainījies no 2006.gada.

ŠOBRĪD

No 1.aprīļa

katram
bērnam

42 eiro

līdz 7 gadiem
92 eiro

7 līdz 24 gadiem
111 eiro

2017
0,34 milj.

ĢIMENĒM

Programmas
"Ģimenei draudzīgas pašvaldība" īstenošana

Pasākumi ģimeņu stabilitātes
un vērtības stiprināšanai sabiedrībā

2017
5,51 milj.

2018
7,31 milj.

DAUDZBĒRNU ĢIMENES

www.godagimene.lv

ŠOBRĪD

11,38 eiro mēnesī

22,76 eiro mēnesī

par 3.bērnu un katru nākamo

34,14 eiro mēnesī

no 2017. gada

par 4.bērnu un katru nākamo
50,07 eiro mēnesī (+16 eiro)

Atbalsts 19,4 tūkst.ģimenēm

2017
3,5 milj.

2018
3,5 milj.

RĪGA

TUKUMS

no 1.jūlija **25% atlaide** starppilsētu sabiedriskajā transportā

2017
1,7 milj.

2018
3,5 milj.

Atbalsts 36 tūkst.ģimenēm

Transporta līdzekļa ekspluatācijas nodokļa 50% atlaides piemērošana katram vecākam turpmāk uz paplašināto Daudzbērnu ģimenes loku – ja apgādībā ir trīs vai vairāk bērni līdz 24.g vecumam, kuri mācās.
Attiecinot to arī uz audžuģimenēm vai aizbildņiem.

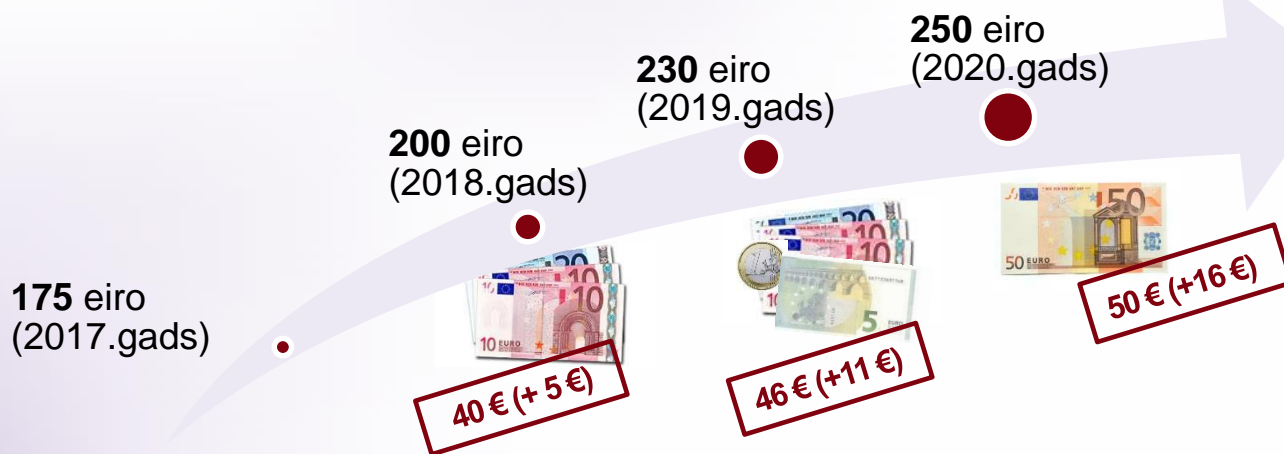
2017
0,31 milj.

2018
0,31 milj.

NODOKĻU REFORMAS IETVAROS PANĀKTAIS:

Izmaiņas IIN atvieglojumos (no 01.07.2018) par nestrādājošu laulāto:

1. kura apgādībā ir bērns vecumā līdz 3 gadiem;
2. kura apgādībā ir 3 vai vairāki bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par 7 gadiem;
3. kura apgādībā ir 5 bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu;

**IIN
ATVIEGLOJUMI**

NIN ATLAIDE

No 2018.g.1.janvāra arī tās daudz bērnu ģimenes, kurās ir bērni līdz 24 gadu vecumam un kuri iegūst vispārējo, profesionālo vai augstāko izglītību, saņems nekustamā īpašuma nodokļa 50% atlaidi no aprēķinātās nodokļa summas.

LATVIJAS SIMTGADES DIMENSIJAS

Latvija
100

GRIBAM

DZIMSTAM

SARGĀJAM

MĀCĀMIES

AUGAM

2017.

2018.

2019.

2020.

2021.

**2018.gads –
DZIMSTAM!**
#EsEsmuLatvija

MĀRAS SOLIS

Goda ģimene –
trešā bērna politika –
tautas ataudzes
izšķirošs pavērsiens

Ģimenes
un darba
saskaņošana

Ģimenei
un bērnam
draudzīga vide

MĀRAS SOLIS – 2016/2017

2016. gads DLC konceptuālais ziņojums rosināja **sistēmas sakārtošanu** un **iezīmēja tālākos** virzienus, taču neizdarīts atlicis...

BKP tuvināšana MIL no EUR 171 uz 180 (sākotnēji)

ĢVP arodskolu stipendiju saņēmējiem

Mājokļa atbalsta programmas paplašināšana

Tautas ataudzes fonda izveidošana 2016.gada

Pirmsskolas izglītības pieejamības veicināšana

Goda ģimenes programmas paplašināšana

Laulības slēgšanas gadījumos dokumentu ar uzvārda maiņu normatīvo regulējumu sakārtošana

ĢVP izvērtējums izmaiņu veikšanai

VP izvērtējums uzlabojumiem

Atbalsta mehānismi darba un ģimenes dzīves saskaņošanai

Pirmsskolas izglītības pieejamības veicināšanas turpināšana

Elastīga bērna uzraudzības pakalpojuma nodrošināšana

Atbalsta mehānismi Goda ģimenēm (3+ģimenes)

Reemigrācijas veicināšanas pasākumi

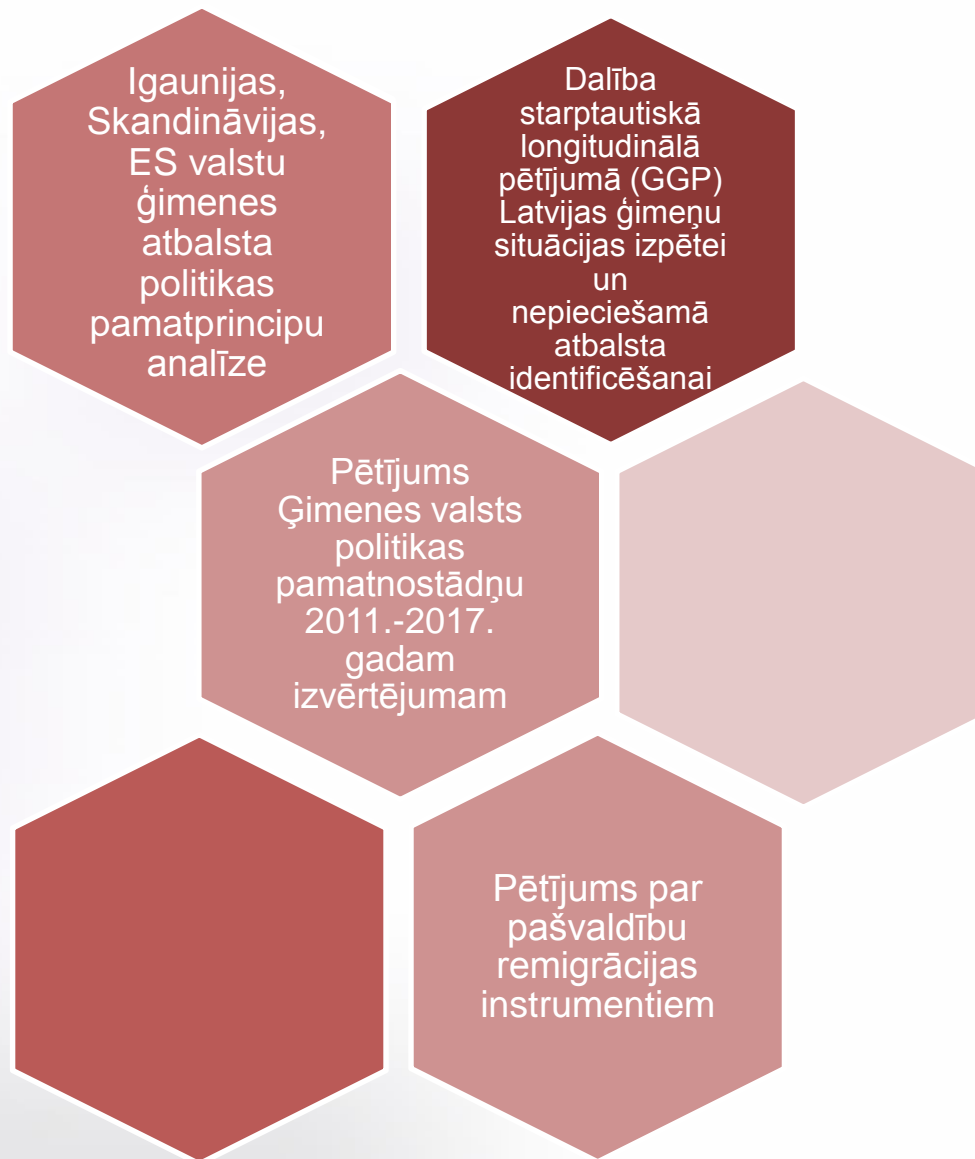
Tautas ataudzes fonda izveide

Tika iezīmēti virzieni 2018.gadā:

**ZINĀŠANĀS UN PIERĀDĪJUMOS
BALSTĪTAS DEMOGRĀFIJAS
POLITIKAS ĪSTENOŠANA**

ZINĀŠANĀS UN PIERĀDĪJUMOS BALSTĪTAS DEMOGRĀFIJAS POLITIKAS ĪSTENOŠANA

**ATBALSTS STABILĀM LATVIJAS
ĢIMENĒM UN BĒRNU INTEREŠU
AIZSARDZĪBAI - PREVENCE**

ATBALSTS STABILĀM LATVIJAS ĢIMENĒM UN BĒRNU INTEREŠU AIZSARDZĪBAI - PREVENCE

Palīdzēt bērnam socializēties, sagatavot dzīvei sabiedrībā, iemācīt atpazīt bīstamas situācijas, aizstāvēt sevi, citus un lūgt pieaugušo palīdzību

- Bērnam drošs un draudzīgs bērnudārzs «Džimba»

0,09 milj euro

Pozitīvi mediācijas procesu rezultāti pilotprojekta ietvaros – 64 % gadījumu mediācijas process noslēdzies ar pilnīgu vai daļēju vienošanos

- Mediācijas pakalpojumi, ģimeņu stabilitātes stiprināšanai un laulību šķiršanas skaita samazināšanai

0,07 milj euro

Ik gadu no vardarbības un novārtā pamešanas Latvijā cieš vairāk nekā 2000 bērnu

- Atbalsts pilotprojekta turpināšanai “Bērna māja”

0,08 milj euro

Neskatoties uz augstajiem mākslīgo abortu rādītājiem, pirms grūtniecības pārtraukšanas nav pietiekams valsts atbalsts pārdomāta lēmuma pieņemšanai

- Atbalsts grūtniecēm informēta lēmuma pieņemšanai un krīzes grūtniecības gadījumiem

0,16 milj euro

**TREŠĀ BĒRNA POLITIKA:
ĪPAŠI ATBALSTA VEIDI
LATVIJAS GODA ĢIMENĒM**

▪ 2018.GADS – LATVIJAS GODA ĢIMEŅU GADS

gan šodienas, gan nākotnes Goda ģimeņu godināšana ar plašu svētku programmu 15.maijā Starptautiskajā Ģimenes dienā stiprinot vērtībizpratni sabiedrībā sniedzot atbalstu Goda ģimenēm Latvijas 100gades pasākumu ietvaros

brīvbiļetes uz Dziesmu svētku noslēguma koncertu
7+bērnu Goda ģimenēm

▪ STARPTAUTISKS FORUMS

(kā 2017.gada Budapeštas ģimeņu samits)

ĢIMENES VALSTS PABALSTA REFORMA PAR 3. UN KATRU NĀKAMO BĒRNU – 100 EIRO

ŠOBRĪD ĢIMENE:

- ar **3 bērniem** saņem ģimenes valsts pabalstu (ĢVP) 68,3 eiro apmērā (11,38+22,76+34,14),
- ar **6 bērniem**, no kuriem **3 jau ir vecumā pēc 19 gadu** vecuma, kā par 4., 5. un 6. bērnu saņem 150,21 eiro apmērā (50,07+50,07+50,07).

Lai arī situācija rūpēs par bērniem abām ģimenēm objektīvi ir identiska,
tomēr viena no šīm ģimenēm ĢVP saņem mazākā apmērā.

Katrai daudz bērnu ģimenei jāsaņem pienācīgs atbalsts - kāpinot ĢVP apmēru būtiski par trešo un vienlaikus nedaudz arī par vienu un diviem bērniem ģimenē.

Sistēmas reformas ietvaros ĢVP aprēķināšana atkarībā no tā, par cik bērniem ģimene rūpējās, nosakot, ka:

- **Viena vai divu bērnu ģimenē** ĢVP ir 15 eiro par vienu bērnu, un 50 par diviem (15+35)
- **Trīs bērnu vai lielākā ģimenē** ĢVP ir 100 eiro par trešo un katru nākamo bērnu vadoties pēc bērnu skaita līdz 19 gadu vecumam.

*Fiskālā ietekme
gadā –
27,4 milj. eiro*

ĢIMENE, KURA RŪPĒJAS PAR 3 BĒRNIEM

TAGAD $1(1.) + 2(2.) + 3(3.) = \text{ĢVP } 68,30\text{€}$

PLĀNOJAS $1+2+3 = \text{ĢVP } 150\text{€}$

TAGAD $1(2.) + 2(3.) + 3(4.) = \text{ĢVP } 106,90\text{€}$

PLĀNOJAS $1+2+3 = \text{ĢVP } 150\text{€}$

19+

TAGAD $1(4.) + 2(5.) + 3(6.) = \text{ĢVP } 150\text{€}$

PLĀNOJAS $1+2+3 = \text{ĢVP } 150\text{€}$

19+

SIEVIETE UN VĪRIETIS AR BĒRNIEM IZVEIDO KOPĪGU ĢIMENI

1 = ĢVP 11,38€

TAGAD

$11,38 + 11,38 = \text{ĢVP}$
22,76€

PLĀNOJAS

1 + 2 = ĢVP 50€

1 = ĢVP 11,38€

1 + 2 = ĢVP 34,14€

TAGAD

$34,14 + 11,38 = \text{ĢVP}$
45,52€

PLĀNOJAS

1+2+3 = ĢVP 150€

1 = ĢVP 11,38€

REFORMAS IETVAROS TIKS NOVĒRSTA SITUĀCIJA, KA –

ĢVP netiek izmaksāts tiem vecākiem,
kuru bērni saņem stipendiju

*(2016/2017. mācību gadā kopumā mācījās 15 661
izglītojamie vecumā līdz 19 gadiem, min. stipendijas apmērs - 10 eiro).*

KĀ ARĪ ŠOBRĪD ESOŠĀ, KA -

pēc 9.klases beigšanas trīs vasaras mēnešus neizmaksā
ĢVP, veicot apmaksu, kad uzsāk mācības 10.klasē

*Fiskālā ietekme –
5,05 milj. eiro*

REFORMAS REZULTĀTĀ

Ģimenes saņems pabalstu ik mēnesi arī par bērnu līdz 19 g.v., kas saņem stipendiju

IEGUVUMS

- būtiski pieaugs vai izlīdzināsies atbalsts trīs bērnu ģimenēs
- būtiski pieaugs atbalsts četru un vairāk bērnu ģimenēs

*ieviešams ne ātrāk kā ar 2018.gada 1.aprīli (iespējams, 1.maijs/1.jūnijs)
ar pārejas periodu līdz 2018.gada 31.decembrim.*

*Kopējā ietekme
2018. gadā–
28,24 milj. eiro*

*Kopējā ietekme
2019. gadā–
32,45 milj. eiro*

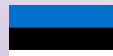

GODA ĢIMENES SERTIFIKĀTS – DĀVANA LATVIJAS SIMTGADĒ

**SERTIFIKĀTS 1000 EUR APMĒRĀ
MĀJOKĻA IEGĀDEI, IEKĀRTOŠANAI, MĀCĪBĀM**

Turpmāk - piedzimstot trešajam un katram nākamajam bērnam –sertifikāts 1000 eiro.

 Ungārijā, no 2016. gada janvāra - pabalsts mājokļa celtniecībai vai jaunuzcelta nekustamā īpašuma iegādei ģimenēm ar trim vai vairāk bērniem - 32 500 eiro.

 Līdzīgi Igaunijā - kopš 2016.gada Mājokļa pabalsts lielām ģimenēm (3 un vairāk bērniem) tiek piešķirts apjomā no 7 000 līdz 14 000 euro, pabalsts var tikt piešķirts atkārtoti.

Tas ir veids, kā Igaunijas un Ungārijas valdības stiprina valsts ekonomiku caur tiešo atbalsta maksājumu, nodrošinot būvniecības sektora attīstību.

GODA ĢIMENES VECĀKIEM PRIEKŠLAICĪGAS PENSIONĒŠANĀS IESPĒJAS

Ar 2020.gadu nodrošināt priekšlaicīgas pensionēšanās iespēju katras daudz bērnu ģimenes vienam no vecākiem – 3 gadus ātrāk.

Līdzīgi, kā šobrīd 5 bērnu ģimenei – 5 gadi

- ▶ **TURPMĀK VIRZOTIES UZ MĒRĶI –**
noteikt piemaksu pie pensiju kapitāla 5%
apmērā par katru bērnu.

*Īstermiņa fiskālā
ietekme –
5,47 milj. eiro*

*Ilgtermiņā –
0 milj. eiro*

**ATBALSTS IKVIENAI
LATVIJAS ĢIMENEI,
KURĀ AUG BĒRNI**

ATBALSTS IKVIENAI LATVIJAS ĢIMENEI, KURĀ AUG BĒRNI I

VALSTS PABALSTU SISTĒMAS PILNVEIDOŠANA

Bērna kopšanas pabalsts (BKP)

- paaugstināt BKP līdz 200 euro mēnesī (ar 2018.gada 1.jūliju)

Vecāku pabalsts (VP)

- pakāpeniski paaugstināt VP 1,5 gada bērna kopšanas atvaļinājuma periodam līdz 50 % no veiktajām iemaksām
- soc. apdrošināšanas iemaksu veikšana pensiju kapitālā pilnā apmērā no VP BK atvaļinājuma laikā
- aprēķināts un izmaksāts VP arī tad, ja jaunākais bērns dzimis līdz vecākā 3 g.v.
- VP izmaksas strādājošajiem

9,93 milj. euro 2018.g.

Bērna piedzimšanas pabalsts (BPP)

- neaplikt ar IIN darba devēja piešķirto BPP
(*Minimālās algas 430 euro apmērā*)

0,7 milj. eiro 2018.g.

TĒVA LOMAS ĢIMENĒ STIPRINĀŠANA

- tēva kvotas ieviešana – iespēja bērna tēvam izmantot 1 mēnesi apmaksāta atvaļinājuma bērna kopšanai līdz bērna 2 g.v.
- sabiedrības informēšanas kampaņa, lai aktualizētu tēva lomu ģimenē

8,38 milj. euro 2018.g.

PROGRAMMA «ĢIMENEI DRAUDZĪGA PAŠVALDĪBA»

- turpināt programmas attīstību un nodrošināt tās ilgtspēju
- veidot motivācijas sistēmu labākajām pašvaldībām ģimeņu atbalsta veidā (nelielu rotaļlaukumu izbūve/labiekārtošana par valsts finansējumu), tādējādi novērtējot pašvaldību devumu ģimenei draudzīgas vides veidošanā

0,210 milj. euro 2018.g.

ATBALSTS IKVIENAI LATVIJAS ĢIMENEI, KURĀ AUG BĒRNI II

MĀJOKĻA PROGRAMMAS PAPLAŠINĀŠANA

- attiecināt programmu uz paplašināto daudz bērnu ģimeņu loku
- iespēja pieteikties programmai arī precētiem pāriem, kuru ģimenē bērni vēl nav dzimuši
- paplašināt programmu, attiecinot to ne tikai uz mājokļa iegādi vai būvniecību, bet arī esošā mājokļa paplašināšanu un uzlabošanu

Mobilās zobārstniecības projekts

6,56 milj. euro 2018.g.

VESELĪBAS APRŪPE ĢIMENĒM AR BĒRNIEM

- papildus finansējuma piešķiršana bērnu stomatoloģijai, t.sk. īpaši aprīkotu autobusu norīkošanai uz attālinātiem reģioniem
- noteikt daudz bērnu ģimeņu vecākiem iespēju saņemt zobārstniecības pakalpojumus noteiktas summas apmērā gadā (pēc principa «nauda seko pacientam»)

Pie atbilstoša lieluma mājokļiem tikušas vairāk nekā 5532 ģimenes!

Rezultātā samazināsies ienākumu nevienlīdzība un šajās ģimenēs augošo bērnu nabadzības risks

IIN ATVIEGLOJUMU PILNVEIDOŠANA

- nodrošināt AAP par bērniem MUN režīmā strādājošiem vecākiem, kuri gūst ienākumus arī vispārējā nodokļu režīmā
- AAP par bērnu dalīšana starp abiem bērna vecākiem

**ATBALSTS VECĀKIEM ĢIMENES
UN DARBA DZĪVES
SASKAŅOŠANAI**

ATBALSTS VECĀKIEM ĢIMENES UN DARBA DZĪVES SASKAŅOŠANAI I

ar darba un ģimenes dzīves saskaņošanas iespējām apmierināti ir: 74% 68%

86% ir bijis grūti pildīt pienākumus ģimenē darbā pavadītā laika dēļ

78% ir bijis grūti koncentrēties darbam, mājās veicamo pienākumu dēļ

**PIRMSSKOLAS
IZGLĪTĪBAS UN BĒRNU
UZRAUDZĪBAS
PAKALPOJUMU
PIEEJAMĪBA VIENOTA
PAŠVALDĪBU ATBALSTA
SISTĒMA - VECĀKI BRĪVI
IZVĒLAS **PIEMĒROTĀKO****

9 milj. euro
2019

bērna 1,5-3 gadu vecumā:

- pašam pieskatīt bērnu
- izmantot aukles pakalpojumu
- pašvaldības vai privāto bērnudārzu

bērna 3-7 gadu vecumā:

- vienlīdzīgā apmērā subsidēts pašvaldības vai privātais bērnudārzs
- no valsts puses finansēt pedagogu atalgojumu 3. un 4.gadniekiem 50%

ATBALSTS VECĀKIEM ĢIMENES UN DARBA DZĪVES SASKAŅOŠANAI II

IZMAIŅU DARBA LIKUMDOŠANĀ
IZVĒRTĒJUMS SAISTĪBĀ AR
ATBALSTU DARBA ŅĒMĒJIEM

0.078 milj.
euro

INICIATĪVA “ĢIMENEI
DRAUDZĪGA DARBAVIETA”

DARBA UN ĢIMENES
DZĪVES SASKAŅOŠANA KĀ
STARPNOZARU POLITIKA

DARBA UN PRIVĀTĀS
DZĪVES LĪDZSVARA
POPULARIZĒŠANA
TIEŠSAISTĒ

0,030 milj.
euro

**ĀRPUSĢIMENES APRŪPES
PILNVEIDOŠANA**

ĀRPUSĢIMENES APRŪPES PILNVEIDOŠANA

Ģimeniskā vidē dzīvojošu bērnu īpatsvars no ārpusģimenes aprūpē esošo 2016. gadā sasniedza **82,5 %**,

Ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu īpatsvars no visu nepilngadīgo bērnu skaita valstī bija **1,97 %**.

ATBALSTS ADOPCIJAS UN ĢIMENISKA VEIDA ĀRPUSĢIMENES APRŪPES SISTĒMAS PILNVEIDOŠANAI :

- ieviest specializētās audžuģimenes
- palielināt pabalstu audžuģimenē esoša bērna uzturam
- palielināt atlīdzību audžuģimenēm
- veikt sociālās iemaksas soc .risku apdrošināšanai par audžuģimenēm
- atlīdzība par adoptējamā bērna aprūpi
- pirmsadopcijas aprūpes laikā veikt sociālās iemaksas
- leviest motivējošu sistēmu tām pašvaldībām, kurās bērniem tiek nodrošināta ģimeniska vide

Problēma

Lai adoptētājiem būtu iespējams veiksmīgāk nodibināt ģimenisko saikni ar adoptējamo bērnu, veidot drošo piesaisti, tiktu dota iespēja savstarpēji labāk vienam otru iepazīt, mazinot adopcijas atsaukšanas gadījumu skaitu

DLC
PRIEKŠLIKUMS
2018.g.

Apmaksāta 10 kalendāro dienu atvaļinājuma noteikšana

adoptējot bērnus
līdz 18 gadu vecumam

0,02 milj euro

pirms-adopcijas periodā

0,02 milj euro

**SADARBĪBA AR TAUTIEŠIEM
ĀRPUS LATVIJAS,
REMIGRĀCIJAS VEICINĀŠANA**

SADARBĪBA AR TAUTIEŠIEM ĀRPUS LATVIJAS. REMIGRĀCIJAS VEICINĀŠANA

Problēmas

Veicināt
valstspiederīgo
atgriešanos

Bāriņtiesām nav pietiekošas kapacitātes
profesionālo zināšanu, prasmju, lai kvalitatīvi
pārstāvētu Latvijas valstspiederīgo bērnu
intereses ārvalstīs

DLC
PRIEKŠLIKUMS
2018.g.

Reģionālo
remigrācijas
koordinātoru tīkla
izveide

kvalificētu speciālistu - juristu piesaiste ar
attiecīgām zināšanām un kvalifikāciju, kas
nepieciešama, bet trūkst bāriņtiesu
speciālistiem

0,425 milj euro

0,054 milj euro

programmas pilnveidošana vēl notiks
pēc pētījumu veikšanas un precīza ieviešanas plāna noteikšanas
2018.gadā

ņemot vērā:

Latvijas valsts pamatmērķi – nodrošināt tautas pastāvēšanu un attīstību cauri laikiem

NAP uzstādījumus

Valsts budžeta iespējas

**nosakot, ka valsts atbalsta politika ģimenēm ar bērniem un
demogrāfisko problēmu risināšana ir
Latvijas pirmā prioritāte
valsts 100gadē!**

Konceptuālais ziņojums
Sadarbības platformas “Demogrāfisko lietu centrs”
Ilgtermiņa programma ģimeņu ar bērniem atbalstam
2018.–2020. gadā

Imants Parādnieks

Demogrāfisko lietu centra vadītājs
Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas
Demogrāfijas lietu apakškomisijas priekšsēdētājs